

ЛИОН ФОЙХТВАНГЕР ПОЛЕТ НА РЕКОРДНА ВИСОЧИНА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, —

chitanka.info

В един много горещ ден, на втори юли в десет часа и двадесет минути сутринта, лейтенант Виктор Креси излетя, за да надмине досегашния световен рекорд на височина от 11 702 метра. Границата, достижима за машините, бе установена математически. Но въпреки множеството лабораторни опити нямаше сигурна формула за височината, до която човек можеше да се добере жив. Досега петима летци бяха участвали сериозно и многообещаващо в борбата за рекордния полет. Лейтенант Креси беше шестият.

Неговият самолет „Мари Льомер“, модел 26-та година, бавно се издигаше все по-нависоко в разредената атмосфера сред бушуващия вихър. Защото откъм границата на безвъздушното пространство постоянно вееше силен източен вятър. Хоризонтът се издигаше заедно със самолета „Мари Льомер“, ставаше по-широк и неясен. Бавно и предпазливо лейтенант Креси насочваше своя самолет все по-нависоко, съзнавайки добре, че човешкото тяло, изнесено без подготовка до такива височини, би трябвало да се пръсне; защото пространството изсмуква от клетките на тялото всяко грамче кислород и изкарва кръвта през кожата. За кратко време, ала на него му изглеждаше много дълго, лейтенантът достигна ледената разреденост на големите височини. Премина през няколко облака, през снежна буря, която не идваше отникъде и никога нямаше да достигне земята. Така самотният мъж се носеше из простора.

Лостовете на неговия мотор с мощност 280 конски сили потрепваха, сегиз-тогиз се мяркаха перките на витлото. Иначе летецът не виждаше нищо друго освен тънките стрелки на своите уреди. Отдавна градовете се бяха смалили до петънце с размери на човешка длан, преди да изчезнат, а пък реките бяха станали на тънички нишки и също бяха изчезнали. Никакво ехо не се долавяше, чуваше се само бръмченето на мотора. Нищо нямаше в пространството освен лейтенанта и неговата машина.

Лейтенант Креси беше двадесет и осем годишен и по време на войната два пъти го бяха споменавали в докладите на френския генерален щаб заради изключителни постижения. Сега той си беше поставил целта да представи на Международната федерация по аеронавтика в Париж запечатани измерителни уреди с такива записани резултати, които институтът да може да обяви за нов рекорд. От единадесетте си полета на голяма височина, както и от опитите в

лабораторията, му беше известно въздействието на разредения въздух. Той познаваше бялото лятно слънце, което го огряваше отмерено и безжалостно, защото атмосферата не го предпазваше от лъчите му. Той добре познаваше и зимата, която върлуваше в тези височини и през юли. Креси беше омотан целият в кожуси, на дланите си носеше дебели кожени ръкавици; електрическа грейка топлеше освен това единия му крак, който поради вкочаняване беше особено чувствителен към студа. Лицето му бе покрито с дебел слой мазнина. Очите — на лявото носеше монокъл, — бяха обградени и защитени от огромни очила.

Той се издигаше все по-нависоко. Макар че бяха взети всички предпазни мерки, вятърът го пронизваше до кости. Въпреки дебелия намазване, на няколко места по лицето му от силното слънце се появиха мехури. Металните части на самолета се свиваха от студа, а поради вибрацията на мотора някои се отчупваха като крехка шиста. През малка тръбичка, сякаш пушеше, той вдишваше кислород.

На височина между 9 000 и 9 500 метра лейтенант Виктор Креси изпита радост от съзнанието, че той е първото живо същество, проникнало в тази част на пространството. Той бе смелчага! Зад себе си имаше близки въздушни двубои със страшни противници. Паднал с улечения си самолет, той дълго, цяла вечност, бе лежал между окопи и телени мрежи, а край него се бе пръскало олово. Неговото неподвижно лице с остри черти — покерджийски лик го наричаха приятелите му — бе радостта на фотографите; бе радост и за милиони хора, очертано на фона на самолета „Мари Льомер“, защото бе утвърждаващ символ на дръзновението на неговото поколение.

Ала на височина 10 300 метра това лице изведнъж се разкриви под дебелия слой мазнина, устата безпомощно се разтваряше за глътка въздух. Лейтенантът вече не чуваше мотора, слънцето стана неясно, езикът и небцето му съвсем пресъхнаха, той се усети изтощен от глад. Притъмняваше все повече, скоро щеше да се спусне нощта. Лейтенант Креси започна да говори на себе си. Досега никога не го бе правил. Той промълви: „Десет хиляди деветстотин осемдесет и два метра под морското равнище. Майка ми не е чернокоса, а по-скоро кестенява. Катеря се вече две хиляди и деветстотин часа, а все още съм на единадесет метра. Сега ми се яде бифтек. По дяволите, как минава

времето! Прочетох числото двадесет и девет, а то било деветдесет и две.“

Когато слънцето започна да се размазва, да получава странни вдлъбнатини и смешно да се поклаща пред очите му, разбра, че ще загуби съзнание. Тогава забеляза, че се е свършил кислородът в замръзвания автоматичен апарат. С механично движение посегна към резервната бутилка. За част от секундата всички други мисли бяха заличени от заповедта: „Овладей се! Овладей се!“ Слънцето възвърна блясъка си, а моторът отново забръмча в познатия ритъм. Усещането за глад изчезна. Той знаеше, че майка му е руса и че е излетял в десет часа и двадесет минути, значи нямаше още и седемдесет минути, откак бе във въздуха. Тогава лейтенант Креси се разсмя, смееше се на глас, младежки, звънко, но така високо в пространството смехът му не звучеше много силно.

Хвърли поглед към висотомера и видя, че е достигнал 11 404 метра.

Следващите сто метра той преодоля равномерно и сигурно, сякаш бе на височина четири хиляди метра. Тогава обаче самолетът „Мари Льомер“ започна отново да се поклаща, носеше се произволно в разрежения въздух, не се подчиняваше на кормилото. По-остро от студа в празното пространство го прониза мисълта, че няма да му стигне кислородът. Дали ще успее да остави под себе си онези 11 702 метра, които Джон Макриди бе достигнал? Времето течеше страхотно бавно. Той започна отново да се задъхва, чуваше ударите на сърцето си, бореше се за въздух. Напрегнато се опита да мисли за опитите в лабораторията и че това е ранен стадий, още безопасен. Но покрай него се стрелкаха толкова много риби, устремени към своята стихия — големи и малки, глупави, със стъклени очи... За миг проумяваше, че лети на много голяма височина и че нещо не е в ред. Също така знаеше, че може да промени положението с едно просто движение на ръката. Но мъчително задушаващият се пилот не се сещаше къде е ръката. Пречеха му многото прелитащи риби.

Най-после си спомни. Трябваше да направи нещо със средния лост. Той повдигна ръка. Но лостът му убягваше, местеше се напред и наляво и той не можеше да напипа проклетата ръчка. Тогава свали огромните си очила, може би, за да прогони стрелкащите се риби, тъй

че очите му останаха непокрити, а пред лявото стоеше монокълт. Усети остра пронизваща болка в мозъка, после всичко изчезна.

Самолетът „Мари Льомер“, модел 26-та година, бе изваден още същия ден от едно езеро, където се полюляваше върху водната повърхност. За учудване той не бе претърпял големи повреди. Мъртвият лейтенант Креси седеше зад кормилото, ръката му бе замръзнала на лоста; също и очите му бяха замръзнали, пред лявото му око все още стоеше монокълт. Запечатаните измерителни уреди отчитаха, че достигнатата височина е била 12 149 метра, тоест с 447 метра повече от стария рекорд.

1929

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.